

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KOZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium preposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. <i>Kéziratok nem adának vissza.</i>	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, azt. István-tér 1.	Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre . . . 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyen szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitlter soronként 50 kr. Többzari hirdetéseknek engedelmény
--	---	---	--	--

Kath. ellenzék.

A kormányt támogató lapokban minduntalan megjelenő s a kath. egyházhoz intézett az a felszólítás, hogy hagyja már abba a küzdelmet, mely csak az egyház vereségével végződhetik, béküljön ki, míg nem késő, csak azt bizonyítja, hogy a kormány maga sem bizik radikális alkotásai sima és könnyű keresztülvitelében.

Már régen tisztában vagyunk az-zal, hogy az egyházpolitika szentesítésével kielégítést nem nyer a szabad- elvű kormány falánksága, melynek áldozatul oda dobja a magyar állam erősségét képező szervezett egyháza- kat, s a létalapját biztosító keresztény vallást. Is áldozatul fog esni mindaz, a mi ezekkel szoros viszonyban van, az egyházak hatalma s a keresztény- ség üdvös befolyása a magyar nem- zet vallás-erkölcsi fejlődésére. Ez ter- mészetes következménye a megkez- dett lépésnek.

És ha így áll a dolog, úgy mi tartson minket vissza attól, hogy min- den törvényes eszközzel sikra ne száll- junk az ilyen politikai szédelés ellen, mely a hazafiság cégére alatt a kozmo- polita tőkének áldozza fel az országot. Sőt éppen azért, mivel szeretjük a hazát, s akarjuk azt a magyar fajnak megtartani, mivel ragaszkodunk vallá- sunkhoz, s nem akarjuk megengedni, hogy attól a magyar nemzetet meg- foszszák, mivel gyűlöljük az állami omnipotenciát, mely megteremtője a szolgálalkúségnek, oly értelemben, hogy ha Bánffy miniszterelnök ur megrántja a csengetyűsinórt, akkor hasra vágja magát mindenki, kezdve az államtitkártól a bürokrácia lépcső- fokain végig le az utolsó falusi bá- baig s bakterig. A radikális szabad- elvűség politikai ideáljai tagadásba veszik a kath. egyház hivatását s a katkolicizmus létjogosultságát s azért kiméltre nem számíthatnak.

Ily viszonyok között ültek össze ma az egyháznagyok tanácskozni a teendőkről s a papságnak és hívek- nek adandó utasításokról. Felada- tukat megkönnyíti a kormány be- jelentett intranzigens álláspontja, a

mely minden katolikusnak kötele- ségév teszi az egyház jogaiból egy betűt sem engedni. Opportunizmus- ról szó sem lehet, mert ez csak fo- kozná a kormány vérszomját, mely véredek módjára a megízelt vértől teljesen megvadult. Bizalommal kell tehát a püspöki konferencia határo- zatai elé nézünk, mert biznunk kell az egyháznagyok hithűségében és hazafiságában.

Azonban önkénytelenül is fel- szinre kerül a kérdés, mi lesz a kath. ellenzékkel, mi lesz a néppárttal? Már régen tudtunk azon, hogy egy kath. ellenzéki pártnak szüksé- gességéről peroráljunk. De ez csak a püspöki kar erkölcsi és anyagi tá- mogatása mellett erősödhetik meg oly arányban, hogy a parlamentben méltóan képviselhesse érdekeinket. Az ellentábor nem kimél semmit sem, mikor arról van szó, hogy ér- dekei kellő képviseltetést nyerjenek. Csak mi veszünk mindent oly lany- hán, mintha még mindig azokat a régi jó idöket élők, még most is a tizenkettedik órában. A kath. ellen- zéknek erős alapokra fektetése ké- pezi a magyar püspöki karnak egyik legnemesebb feladatát, mivel a nép- pártban oly pártnak ad erős életet, melynek feladata a szabad- elvű pár- tot országrontó politikájában meg- akadályozni, menteni, a mit lehet, s mivel a sérelmes törvények végre- hajtását immár meg nem akadályoz- hatjuk alkotmányos uton, a törvény- hozásban azok revízióját sürgetni.

Ez az egyedüli mód, a melyen az elvesztett jogokat visszaszerezhet- jük. És ezt annál inkább minden skrupulus nélkül megtehetjük, mi- vel pártot alakítani, s párthoz csat- lakozni minden állampolgárnak jo- gát képezi. Az egyházpolitika végre- hajtása előtt a kath. ellenzéknek alapját képező néppárt szervezésé- nek fokozott erővel való folytatása lenne a leghathatósabb tiltakozás a kormánypolitika tulkapásai ellen, s azonkívül az lenne kikerülése még az izgatás látszatának is.

Kirschaneck Ödön.

A müncheni kath. nagygyűlés.

(b. f.) A bel- és külföldi echt izraelita és talmi keresztényönponzen meghívott „Pester Lloyd“ kiadta a jelszó, a lajtán-inneni és túli szabad- elvű lapok pedig hűségesen visz- hangozzák, hogy: „Nagyon sajtáság, hogy a német kath. gyűlés a magyar kulturharc- cal foglalkozik. A magyar gavallérok rész- vétele is sajátszerűen érinti az embert (t. i. a zsidót. Szerk.) A magyaroknak egyébb- ként való exkluzivitása mellett a magyar ultramontanoknak ez a közeledése ép oly jellemző, mint német elvtársainknak irántuk való előzékenysége.“ Így ír a N. Freie Presse. A nem kevésbé heber szellemű Wiener Abendblatt pláne Magyarország nevé- ben beszél és azt mondja: „Magyarországon erőlyesen tiltakozni fognak, hogy Németor- szági katolikusai protestáljanak a magyar kulturharc ellen.“ Nem akarunk polemizálni bécsi lapársainkkal, még pedig azért, mert jussuk lehet ugyan beszélni az alliance israelite vagy specialiter a külfölddel folyton élénk politikai összeköttetésben álló magyar- országi zsidók, sőt még a kormány nevé- ben, de azt, hogy ők Magyarország nevé- ben beszélhessenek, azt mi koreken tagad- juk. Protestáns hazánkfainak talán jól esik, ha azok oktatják őket a hazafiságban és vezetik orruknál fogva, a kiknek elvök már Jeruzsálem elpusztulása óta az „ibi bene, ubi patria“, de mi katolikusok a leghatározottabban visszautasítjuk a zsidók arrogáns gyámkodását hazánk fölött!

Ezek kijelentésére a zsidó sajtó azon magatartása kényyszerít, a melyet Zichy Nándor grófnak a müncheni kath. nagygyű- lésben való részvétele dolgában tanusit. A már említett lapokon még túl tesz arrogancia és (megfelelő magyar szó hiányában néme- tet kell használnunk) Verlogenheit dolgában a Kossuth Ferenc- Eötvös Károly- Justh Gyula-féle trifolium lapja, az „Egyetértés“, a mely tegnapi számában nemcsak cölzatosan elferdíti Zichy Nándor grófnak Münchenben mondott beszédét, hanem olyanokat is im- putál a grófnak és a néppártnak, a mik a tényekkel homlokegyenest ellenkeznek. Mindenek előtt rosszakaratu hazugságnak kell megbélyegeznünk az „Egyetértés“ azon állítását, mintha Zichy Nándor gróf kereste volna a nemzetiségek szövetségét, és hogy a nemzetiségi kongresszus alkalmá- vat visszautasították. Epen olyan tenden- ciózus meghamisítása a tényeknek az, hogy Zichy Nándor gróf Münchenben a kor- nával korteskedett. A gróf egyszerűen hivat- kozott a király és az uralkodó család kat- holikus hithűségére. Ha az is korteskedés, akkor minek kvalifikálandó a kormány azon eljárása, hogy mindenkor politikát üz a maga részére a korona olyan csele- kedeteiből, a melyek szigoruan alkotmá- nyosak?

Azt is mondja az „Egyetértés“, hogy Zichy Nándor gróf felszólította a Mün-

chónben egybegyült újatársaságot, hogy induljon Magyarország ellen keresztés hadjáratra. Hogy ez állítás mennyire rosszakaratú és koholt, az kitűnik, Zichy Nándor gróf beszédének alábbi hitéles szövegéből, a melyet a legilletékesebb forrásból vettünk. Különbön a katolikusok vezérei Magyarországon és mindenütt sokkal magasabban állanak, mintsem az „Egyetértés”-féle lapok piszkolódásai felé nének hozzájárulnak Magyarországot a zsidó-liberálisok törekvéseit, mintsem őket kiskorú zornalistasztilgyakorlati félrevezethetnek.

A müncheni kath. nagygyűlés minden tekintetben fényesen és méltóságteljesen folyt le és újabb bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy Németország katolikusai politikai és társadalmi tekintetben mennyire tömörültek és mennyire öntudatosan haladnak céljaik felé. Valóban utánzásra méltó például szolgálhatnak nekünk, magyarországi katolikusoknak, a kik önhíabáink következtében annyit veszítettünk. Az a rokonszónv, a melyet a müncheni nagygyűlésen tanusítottak irányunkban német hit-sorsosaink, és az az erkölcsi támogatás szolgáljon nekünk buzdításul a ránk kőnyserített harc lankadatlan folytatására.

Zichy Nándor gróf Münchenben.

— Saját tudósítónktól. —

München aug. 29.

Zichy Nándor gr. tegnap este 9 óra körül érkezett ide, hogy részt vegyen és szólaljon a kath. nagygyűlés nyilvános záró ülésén. A központi pályaudvaron fogadták Löwenstein herceg a német kath. nagygyűlések kiküldöttje, Preysing Konrad gróf a helyi bizottság elnöke, a kikkel rövid pihenés után a Preysing palotába ment, a hol Németország és Ausztria-Magyarország katolikus parlamenti férfiai értekezletet tartottak. Az értekezlet Zichy grófot zajos óvációkkal üdvözölték.

Ma reggel istentisztelet után a nagygyűlés záróülésére ment, a hol Müller igazságügyi tanácsos elnök lelkes szavakkal üdvözölte, a nagygyűlés pedig szűnni nem akaró és leirhatatlan óvációkban részéltette a magyar katolikusok világi vezérét. Porschnak, Hillének, Dietrich-

nek és Orterernek (lapunk legutóbbi számában már jelzett) beszédei után Zichy Nándor gróf szólalt fel.

A gróf szimpathikus megjelenése egy pillanat alatt megnyerte, lelkes és korrek beszéde pedig a szó szoros értelmében elragadta a jelenvöltoakat, a kik a beszédnek csaknem minden mondatát zajosan megélték. Beszéde végén pedig hosszasan tartó éljenzéssel fejezte ki a nagygyűlés őszinte rokonszenvét Magyarországra iránt (szolgáljon ez válaszul azon liberális lapoknak, a kik azt hazudják, hogy Németország katolikusai magyarfalók. Szerk.)

Zichy Nándor gróf ezeket mondta:

Mindenekelőtt Esterházy Miklós Mór gróf nevében sajnálatának ad kifejezést a fölött, hogy utóbbinak nem lehetett szerencséje a nagygyűlésen jelen lenni. Azután a magyar katolikusok nevében köszönetet mond a német katolikusoknak magyar hitsorsosaik irányában tanusított rokonszenvökért. Aztán röviden vázolja a magyarországi helyzetet, kifejti hogy ez igen nehéz a katolicizmusra nézve, a mely helyzet ott még sok tekintetben középkorias, a nélkül azonban, hogy szelleme középkori volna. (Élénk helyeslés.) Sokkal szivesebben emlékezik meg azon örvendetes tényről, hogy Isten valóban keresztény uralkodó házat adott Magyarországnak (Bravó! Zajos helyeslés.)

A magyar katolikusok összetartásával és Isten segedelmébe vetett bizalommal ugyanazon harcot harcolják, a melyet Németországban és az egész világon küzdöttek a lényegében katolikus kereszténységért. (Zajos tetszés.) Ha az állam minden hatalmát saját kezében akar egyesíteni, akkor sobasem lehet és nem is lesz béke (Helyeslés). *A békét csak az egyház adhatja meg, a katolikus egyház!* (Meg-megújuló zajos helyeslés.) Csak Krisztus hoz a világnak békét és igazságot. (Élénk tetszés.) Most sikra kell szállanunk meggyőződésünkért és félre kell tennünk

minden oppörtünizmust (zugó taps). *Ve-lünk az egyház, velünk a nép: nem kell-e akkor győznünk?*

Magyarország népe keresztény nép. *Nem igaz, hogy a katolicizmus államellenes!* Ellenkezőleg, *Magyarországon szakítottak a katolikusok a dinasztiaellenes, rendbontó és államellenes elemekkel és szilárdan ragaszkodnak a ki-egyezéshez és a pragmatika szankcióhoz és mégis megfosztják szavazati joguktól, mintha rablók és gyilkosok volnának!* (Pfu!) Mindazonáltal mégis bizunk a győzelemben, mert a mi ügyünk Isten ügye és az örök igazság ügye. (Tetszés.)

Az összes keresztényeknek egyesülnök kell a szabadságkémesség ellen nemcsak a polgári házasság miatt, hanem mert a kereszténységnek küzdenie kell mindennemű destruktív törekvések ellen. És erre a küzdelemre bátorít bennünket német hitsorsosaink példája és rokonszenv. Kéri ezért Németország katolikusait, folytassák rokonszenvök kifejezését a magyar katolikusok irányában és küzdenek velünk együtt a *katolikus házasság visszaállításáért*, mert ez alapja minden rendnek a családban, a társadalomban és az államban. (Zajos tetszés.) Ezért *revideálni kell* minden törvényeket, a melyek a katolicizmusnak ártanak és ezt a célt csak törhetetlen összetartás által lehet elérni. (Élénk tetszés.)

Zichy Nándor gróf e szavakkal végezte beszédét: Tartsák Magyarországot továbbra is barátságos emlékezetükben és foglalják törekvéseinket imáikba. (Hosszantartó zugó taps és tetszés.)

A tetszés nyilvánítások elnémulása után Lieber képviselő Bajorországnak a katolicizmus körül szerzett érdemeiről beszélt remekül, azután pedig Müller elnök meglepő szavakkal köszönetet mondott mindazoknak, a kik hozzájárultak a nagygyűlés impozáns sikeréhez. Szavait Windthorst

TÁRCA.

EGYRŐL-MÁSRÓL.

— A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája. —

El kell ismerni, hogy mégis csak zseniális faj az az izraelita! Miként ha egy centrumból indulna ki az a mozgalom, melynek mindenütt nyilvánuló hatása a zsidóság rohamos emelkedése — olyan egységesen dolgoznak. Ime, az újabb politikájuk, csak amugy *parasztfelfogás* szerint itélve: ki-tűznek két lobogót, a nemzetiszínűt és a vöröset, a „liberalizmus” és a szocializmus zászlaját. Az egyik alatt helyet foglalnak a gazdagok a másik alatt a szegények. A vezérszerepet mindkét pártban a zsidóság játssza. A szocialisták vezetői felizgatják az ő saját Hitrokonaktól kifosztott népet a liberalizmus taborában levő „bourgeois” ellen mely alatt ők nem a fosztogatókat, a Rothschildokat, a hirscheket értik, hanem a keresztény középosztályt beleszámítva még a sanyaru fizetésből tengődő kishivatalnokot is. És megkezdődik a küzdelem a szabadelvűség bajnokai és a szocialisták közt, melyet csak a staffageul szolgáló „közvélemény” illetőleg „bornirt tömeg” vesz komolyan, a vitóz generálisok legkövőbbé sem. Ők viaskodó seroik háta mögött kvaterkáznak kedélyesen és várják kacsagva: melyik párt lesz a győzelem mert akármelyik diadalmas-kodik is — a zsidóság diadala lesz az. Ha a liberálisok vannak uralmon, szabad kezét kiztosítsanak a szocializmusnak, mely aká-

dályalanul terjedhet a nagy oszméktől áthatott” s a nép pénzén élőkődő zsidó „apostolok” öröme; ha pedig a szocializmus ke-rekednek fölül, annak sem a zsidó millió-mosok vallanak kárát, hanem az arisztokraciá meg a gyűlölte gyűlölt „bourgeois” — s így az élet-halál harc nem a tőke és a proletariatus közt folyik, miní „akább a zsidóság e két frakciója küzd *egyesült erő-vel* egy harmadik, sok államban szereve még nem is létező párt: a katolikusok pártja ellenében. A szocializmus és a liberalizmus csak addig mondják magokat egymás ellenségeinek, míg hatalomra nem jut ez a harmadik párt, melynek ők tagadják létjogát. A mint bekövetkezik ez a rájuk nézve végzetes esemény, nyiltan is szövetséget kötnek. Épon úgy mint Belgiumban.

Azt olvasom a lapokban, hogy a mil-leniumi kiállítás egyik pavillonjában látható lesz dicső miniszterelnökünknek (br. Bánffy Dezsőnek szobra is. *Talán* sikerülni fog a jeles művésznak (Róna József) annyi szel-lemet lohelni a kormányelnök semmitmondó vonásaiba, hogy az idegenek nem állanak majd elő olyan kérdésekkel a szoborra vonatkozólag, melyek minden magas embert kellemetlen helyzetbe hoznának.

A mit nem tudok fölfogni a dologban az; hogy mivel érdemelte meg Bánffy hogy szobrot állítsanak neki? Képviselőházi elnökös-ködésével, vagy szónoklataival, a nunci-us-ügyben elfoglalt álláspontjával, az egy-

házpolitikai törvények végrehajtásával, vagy a választói lajstromok összeállításával? *Több milliószor* nagyító mikroszkopiumra volna szükségünk, hogy az ő szereplésében föl-dezzünk valamieskét, a mi csak az érdem *létésével* birna. Egyébként ha jókor hozzá fogtak volna Szent István szobrának alkalmas helyen való föllállításához, nem bánánk, ha akár lovagszobrot emelnének Bánffynak — a halászbástyán.

Pár napja, hogy néhány — valószínűleg izraelita vallású — hősködő fiatal ember provokált egy *báronőt*. Nem tudjuk mire vélni ezt a támadást, mely szintén egy bizonyítéka annak, hogy a párbj nálunk is, mint Európa legtöbb államában valóságos mániává fajult. A ki véletlenségből rálep a szomszédjának tyukszemére, avagy tekintete nem a kellő szög alatt metszi felebarátjának ábrázatát, az tyukszemrehágást, fixirozást és becsületsértést követ el; ennek következtében elégtétellel tartozik, a mi kardcsatgátásból és pisztolydurrogásból áll. A milyen neveléses a párbajnak ez a gyakori faja, ép olyan szomorú az a másik, melyet kikeményített don Juának, emeres krakélerok és aszfalt botyárok vinyák komoly derék emberekkel, a kik nem vonhatják ki magukat eme „becsületbeli”-nek nevezett kötele-ség alól, nehogy gyávának deklarálják a sajtó legnagyobb részénél szemétdombbá avatott „Nyiltér”-ben. És kokárta tesszik életüket, melyely talán tartoznak még mások-

ellen és mindent el fog követni a kormány megbuktatására. Ut desint vises, tamen est laudanda voluntas.

— **Uj egyházfő.** A hivatalos lap mai száma egy legfelsőbb királyi kéziratot közöl, mely szerint a király *Maurovió* Antalt, a zágrábi Ferenc-József-egyetem hittudományi karának nyilvános rendes tanárát a zeng-modrusi törvényesen egyesített egyházmegye püspökévé nevezte ki.

— **Uj magyar mágnások.** A második peer-sub még mindig kísért, mert úgy látszik a kormány sietősen sem akar előlenni régebbi terveitől. Erre különösen az a körülmény is köztételi a kormányt, hogy újabb főrendi kinevezések nélkül sehogyan sem bírni keresztül hajtani a még hátra levő egyházpolitikai javaslatokat. Mivel pedig a megkezdett útról visszatérni egyértelmű volna a szabadelvű-párt megsemmisítésével, azért tehát a korona előtt azzal érvel, hogy így sohasem szakadna vége az egyházpolitikai vitának és a békét helyreállítani nem lehet. A „Hazánk” ugyan kétségbe vonja e híreszteléseket, mert a korona semmi áron nem akarja azon látszatot adni a dolognak, mintha az új főrendek kinevezésével pressziót akarja gyakorolni az ellenzékre, mégis a „Magyarország” már névsorát is adja az újabb kinevezendő főrendeknek. E szerint bárói rangra fognak emelkedni: *Harkányi* Frigyes, *Semsey* Andor és *Iharos-berényi* Lukács István. *Lukács* József *Iharos-berényi* nagybirtokos fia, törvényes utódaikkal együtt. *Lukács* István rangemelésébe, értesülésünk szerint csak ugy egyezett bele atyja, ha az új báró számára egyuttal fidei komisszumot is alapíthat. E feltételbe a kormány bele is egyezett; a mint azonban hozsélék, nem lehetetlen, hogy a családi vagyon lekötése, a család egy tagja részéről támasztott akadályokon fenn fog akadni.

— **A jövő évi költségvetés.** Félhivatalosan kikürtölték ugyan, hogy a jövő évi költségvetés többletet fog kimutatni, mindazonáltal most kormánykörökben is nagyon fejcsóválva néznek a jövő ére. A jövő évi kiadások 8 millióval nagyobbak lesznek a folyó éviéknél és még nem tudják, miből fedezték ezt a nagy összeget. Gratulálunk a millenáris deficithez!

— **Kossuth Ferenc** levelet intézett *Lukács Gyula* orsz. képviselőhöz, a melyben egészen komoly ábrázattal kijelenti, hogy „feltett szándéka októberben megkísérteni a függetlenség-párt egyesítését.” Elnye, de pontos uri ember *Kossuth* Ferenc!

— **A parlament feloszlátása.** Bánffy báró csak töredékben beszél nemetül, hanem azért mégis a becsi német lapok az ő kiválasztott szavai. Ezekben közli terveit. Most a *N. Wiener Abendblatt* jelenti, hogy a kormány csak az általa rendezett ezredéves kiállítás sikerének hatása alatt megy bele 1896 őszén az országgyűlés feloszlátásába és az új választásokba. Addig csak a folyó ügyeket akarja elintézni, a többi majd magától jön. Helyes!

— **Uj anyakönyvvezetők** A hivatalos lap csütörtökön, pénteken és ma közölte *Hajdu*, *Szeben*, *Maros-Torda* és *Szabolcs* megyék anyakönyvvezetőinek kinevezését. A kinevezések részletesebb statisztikáját jövőre adjuk.

— **Nem kell állami anyakönyvvezetés Magyarpatak és Sz.-Szt.-Király** községek területei megtagadtak minden hozzájárulást az állami anyakönyvvezetés költségeinek a községi pénztárból való fedezéséhez. Jól tették, vivant sequentes!

Telefon-jelentések.

Budapest, aug. 31.

A püspöki konferencia.

Magyarország román és gör. katolikus püspöki kara ma délelőtt a bíboros-hercegprímás budavári palotájában konferenciára gyűlt össze, melynek legfőbb célja volt megállapítani a papság és a hívek teendőit az egyházpolitikai életbeléptetésével szemben. A konferencián az összes püspökök jelentek

meg a torokbajban szenvedő *Schlauch* Lőrinc bíboros-püspök, a szintén beteg *Dulánszky* Nándor pécsi püspök, továbbá *Samassa* József egri érsek és *Szekeeres* roznói püspöki helynök kivételével, a kik mindnyájan kimentették elmaradásukat és kijelentették, hogy mindonben hozzájárulnak a hozandó határozatokhoz.

10 órakor nyitotta meg a bíborosi köntösben megjelent *Vaszary* Kólos hercegprímás a konferenciát, Isten áldását kérve a tanácskozásra. Aztán hosszabb beszédben fejtegette a konferencia célját, az egyházpolitikai életbeléptetésével szemben való állást foglalás szükségességét és végül a jegyzőkönyv vezetésére *Fehér* Ipoly pannorhalmi főapátot kérte fel.

A tanácskozás a komoly helyzet hatása alatt folyt le.

A püspökök apostoli köteleességekhez híven és a legnagyobb aggodalommal látják az egyházpolitika új alakulását. *Ő szentsége a pápa egyenes óhajára két körlevél fog kiadulni.*

Az első a hívekhez szól magyar nyelven és ebben a püspökök újdolag óvást emelnek az egyházpolitikai törvények ellen. Fel fogják szólítani a híveket, hogy az egyházi házasság szentségi jellegét a polgári szerződés fölé helyezvén, tiszteltek és oda hassanak, hogy az egyház tanítása a törvényhozásban is kifejezést nyerjen.

A második körlevél latin nyelven a papsághoz lesz intézve és az általa követendő utasításokat fogja tartalmazni 1) a polgári házasság, 2) az állami anyakönyvek és 3) a gyermekek vallása tárgyában.

Ma csak az utasításokat tárgyalta a konferencia, melyek a müncheni és regensburgi egyházmelegyék körleveleiben adott hasonló irányu utasításokat és a kongregáció határozatait foglalván össze, a *kath. közvéleményt teljesen kielégítik.*

Mindkét körlevelet az összes püspökök fogják aláírni és csak az egyházpolitikai törvények életbeléptetésével egy időben közölni.

Holnap a hívekhez intézendő körlevél kerül tárgyalás alá, hoinapután pedig a folyó ügyekről fog a konferencia tanácskozni.

Az egész mai tanácskozáson egyetlen egy hang sem nyilatkozott oly irányban, hogy a püspökök nyugodjanak bele az egyházpolitika végrehajtásába. Ellenkezőleg, az összes püspökök kivétel nélkül azt hangoztatták, hogy az új állapotokat csak kényszerítő hatásuk folytán tűrik el.

— Károlyi Gábor gr. meghalt.

Károlyi Gábor gróf, a függetlenség párt radikális frakciójának legradikálisabb tagja ma délelőtt 1/210 órakor szívizsólhűdés következtében meghalt. Az elhunyt 1841-ben született, mint nőhai *Károlyi* György gróf legidősebb fia. A 60-as években külföldön tartózkodott és nagyon intim viszonyban állt a párisi kommunáredekkel, és *Garibaldi*val. 1884-ben tért vissza Magyarországra. 1887-ben székesfejevári orsz. képviselővé választott, de nem hozott a városra sok dícsőséget. 1892-ben pedig ugyanesuk Székesfejevárot *Tóth* Aladár szemből megbukott. Legutóbb Czeglédet képviselte az országgyűlésen és az egyházpolitikai harc kezdete óta hű szövetségese volt a kormánynak.

TÁVIRATOK.

Balaton-Füred. aug. 31 (Ered. táv.) *Kovács* Abel szent-benedekrendi áldozár, Balaton-Füred igazgatója ma délben meghalt.

Span, aug. 31. (Ered. táv.) *Lipót* belga király tegnap sétalovaglás alkalmával, mikor árkot akart átugratni, lebukott *Lovárol* és a fején megsebesült, úgy, hogy néhány hétig ágyban kell maradnia.

Megyei bizottsági tagok választása.

(—c.) Megyei bizottsági tagválasztások voltak csütörtökön, augusztus 24-én megyeszerte. 85 új bizottsági tagságot kellett újra betölteni s a választásnak különösen fontossgot kölcsönöz az a körülmény, hogy az új bizottságok csak a jövő évre választottak ugyan, azonban a f. év végén megejtendő megyei tisztújításkor már érvényesíthetik szavazati jogukat. A kormány hamar belátta, hogy ezen okból nagyon sok függ a választásoktól és ezért már idejében kiadta főispánjainak az utasítást, hassanak oda minpenképen, hogy csak olyanok választassanak meg, a kik liberális szempontból „megbízhatók”. Másrészt a katolikusok sem maradtak egészen tétlenül s noha a legtöbb helyen nem fogták fel a helyzet fontosságát, sok helyütt már is éreztették főispánékkal, hogy szorosban tömörülés mellett könnyen új rendet teremthetnének. Csoóron, Bodajkon, Velencén már is tömör sorokban léptek fel s nem hajlottak meg a főszoalabirói presszió előtt. Csak is ennek a presszióknak köszönhető, hogy a főispán emberei nagyobbára mind bejutottak a bizottságba és hogy egy csomó jegyző és ref. pappal több került a bizottsági tagok közé. A pártok általa ilyenformán alig változott. Uj embor is aránylag kevés választott meg s így a jövő évi megyei bizottság nem fog új képet nyújtani. Többségben lesznek a főispán kreturái, kisebbségben pedig a valóban független férfiak. Nagyon téved a főispán ur, ha a választások eredményéből azt következteti, hogy ezontul nyugodtan folytathatja a liberális gazdálkodást. A kisebbség ezontul is résen lesz és élni fog minden megengedett eszközzel, hogy megtisztítsa megyéneket a katolikusokat üldöz elemektől.

Ezzel üdvözöljük a liberális többséget.

A választások eredménye a következő: **Aba.** Szüts Sándor elnöklele alatt megválasztott Szüts Albert, ura.

Acsa. V. Végh István elnöklele alatt *Erős* Lajos helyébe megválasztott *Kovács* Lajost.

Adony: A választást *Posztoczky* Károly vezette. Választottak: *Koller* János adonyi apát-plebános és *Csébi* Lajos adonyi gyógyszerész. A kerületet *Adony*, *pusztai* és *Iváncsa* eddig képviselték: *Koller* János és *Kálmán* Vince.

Acsuth. Itt újra *Libits* Adolf főhercegi jószágkormányzót választották meg. Elnök *Magdi* István volt.

Baracska. Ebben a kerületben *Ráckeresztúr* község (tisztá román katolikus) össze van kapcsolva *Baracska* és *Kajászó* Szt.-Péterrel, mely községek reformált vallásuak. A választás *Baracska*n volt: *Ráckeresztúrról* *Keresztös* György plebános és *Kócsi* *Mayer* Gyula, főtanító voltak a jelöltek. A *Baracska*ik és szent-péteriek

pedig Bátorai Dániel ref. lelkészre és Pátkai Istvánnak szavaztak. A legnagyobb erőlködéssel a baracskaik jegyző és bíró által a szavazók berendelése mellett is csak 6 szavazattal győzték meg a két katolikus férfit. Bizony utálattal kell elfordulni ily igazságtalanságtól. Baracskaiknak is, Szent-Péternek is 2-2 megyebizottsági tag jut, de Keresztnek egy sem! Még utálatosabb eljárás volt az, hogy midőn Kereszt György plébános az udvaron keresztül ment, a baracskaik atyafiak az istenével forgolódtak, a szt.-péteri jegyző pedig Zichy Nándor grófnál is külön embernek találta magát, mert oly ékes megjegyzéseket tett a szótlan katolikus lelkész háta megett Zichy grófra, a milyet csak egy fanatikus liberális mondhat, de a melyekért a vitéz nótárius urat be is lehetne csuktatni.

A „választás“ különben Hollós Ernő elnökle alatt folyt le. A szavazatok így oszlottak meg: Pátkai Istvánnak esett 72, Bátorai Dánielre 71, Kereszt Györgyre 65 és Kócsy Mayer Gyulára 46 szavazat. A kerületet eddig Sándor Dénes és Bátorai Dániel képviselték. A választási harc igen elkeseredett volt, a katolikusok a hivatalos körök várákozásán felül igen erőseknek bizonyultak, annyira, hogy a következő bizottsági tagválasztásnál minden bizonynyal ők lesznek többségben.

Bicske. Újra megválasztották Bogya Károly bíró és Balogh Györgyöt. Elnök Gyapay Pál volt.

Bodaik. Szavaztak Bodaik, Söréd, Balinka és Csóka választói Jeszenszky Lajos elnökle alatt. A katolikusok itt is oly szép győzelmet arattak, mint Csoóron, a mennyiben 124 beadott szavazat közül Szentiványi Károly bodaiki h. plébános és a szökesfejérvári nagygyűlés egyik jeles szónoka 92 és Pártényi Béla 72 szavazattal választották meg. A kerületet eddig a református és kormánypárti Balassa Sándor és Heltay Jenő képviselték.

Cece. Koller Tivadar elnökle alatt megválasztották Dunay József jegyzőt Vancsai Miklós helyébe és Kósa Jánost újra.

Csoór. Választási elnök Kenessey Gyula volt. A kerületbe tartoznak Csoór és Inota. Eddig Csapó Ádám és Édes István képviselték a kerületet. A csütörtöki választás alkalmával megválasztották: Édes István uradalmi kasznár és Fliegler György csóori plébános, mindkettő katolikus alapon. A főispán és alispán által kommandírozott körök minnen lehetőleg elkövettek Édes és Fliegler megválasztása ellen, de sikertelen volt minden erőlködésük. Eredmény nélkül maradt a főszolgabíró kortasutja, a ki aug. 28-án bejárva községeit, Csoórott ezeket mondta a bírónak:

— Tudja kigyelmed, azt pedig meghagyom, hogy itt valami néppárti ember, vagy pláne valami kath. pap, valamely plébános meg ne választassék, hanem szigorú kötelességének tartsa arra törekedni, hogy a helybeli ígérző ur és Korniss Boldizsár szolgabíró választassanak meg!

Node hát úgy történt, hogy főszolgabíró tervezt, Isten végez. A katolikus szavazók tömött sorokban szavaztak saját jelöltjeikre és ezzel fényesen bizonyították, hogy feladatuk magaslatán állanak. A szavazásban részt vettek Szögyény-Marich Géza es és kir. kamarás, sőt Szögyény-Marich László berlini nagykövet is és hogy nem a főszol-

gabíró jelöltjeire szavaztak, azt nem szükséges hangsúlyozni.

A választás eredményének kihirdetése után Kenessey Gyula ügyvéd választási elnök, ríkiótn jellemzve az általa képviselt „türelmes“ liberális álláspontot, így szólott az ujonnan megválasztott Édes Istvánhoz:

— Abban megnyugszom (Az ügyvéd ur megnyugszik! Milyen kegyes!), hogy téged megválasztottak, csak azt a papot ne választották volna meg, ezt nagyon restellem!

Csak restelle, ügyvéd ur! Csoór és Inota híthú kath. népe nemcsak hogy nem restelli választását, hanem nagyon örül, hogy megbuktatta a kormánypárti jelölteket és néppártiakat választott.

Csurgó. Itt 120 református szavazat állván szemben 40 katolikkal, az eredmény előre látható volt. Mindazonáltal a katolikusok külön jelölteket léptettek fel és egytől-egyig ezekre adták szavazataikat. Megválasztották Kósa Miklós elnökle alatt a volt bizottsági tagok: Guthi István (ref.) 65. és Rigó József (ref.) 53 szavazattal. Mindkettő földműves. A katolikusok jelöltjei: Kósa Miklós urad. tisztartó 41 és Kostyán Sándor segéd-lelkész 39 szavazattal kisebbségben maradtak.

Csákvár. Balogh György elnökle alatt megválasztották Deáki Lajost újra és Szabó Sándor jegyzőt Mezey János helyébe.

Dunapentele. Dr. Piek Gyula elnökle alatt szavaztak Dunapentele és Baracs. Megválasztották Szép Antal jegyzőt és Rekenye János helyébe Lukács Lászlót.

Egres. Szavaztak Boros Károly elnökle alatt Egres, Vajta, Igar. Megválasztották Fűrész Józsefet Zichy Aladár gróf helyébe és Persa Sándor jegyzőt újra.

Eresz. Orbán Ottimár elnökle alatt megválasztották Komáromy József jegyzőt dr. Károlyi Gyula, Dzsaja Ambrust Károly Zsigmond helyébe és Bacalló Sándort.

Etyek. Szavaztak Bóth, Etyek, Gyúró, Sóskut, Tordas König Károly elnökle alatt. Megválasztották Puskás János V. Balogh Lajos, Mezey Károly ref. lelkész Kummer Ferenc helyébe.

Felcsuth. Szavaztak Szüts Jenő elnökle alatt Felcsuth, Bodmér, Szaár, O-Barok, Boglár, Uj-Barok, Kozma. Megválasztották Tamási Árpádot, Fábrián Jánost, Kulesár Lajost jegyzőt Blau József helyébe és Kauiler Jánost újra.

Hercegfalva. Farkas Gyula elnökle alatt megválasztották Vajda Gyula újra és Gebauer Izor Eckler Mihály helyébe.

Iszka-Szt.-György. Szavaztak dr. Szüts Andor elnökle alatt Iszka-Szent-György, Moha és Guth-Tamási. Megválasztották Brandt János újra és Somogyi Gyula, utóbbi Meszleny Lajos helyébe.

Isztimér. Szavaztak Isztimér és Kuti Szabó Antal elnökle alatt. Megválasztották Szolmár Jánost jegyzőt Szabó Sándor és Dittrich Jánost Szumzer András helyébe.

Keresztes. Szavaztak Dömötör Géza elnökle alatt Keresztes és M.-Almás. Megválasztották Babay Dezső (újra) és Szekura János, utóbbi Mohos Ferenc helyébe.

Kálóz községben még soha nem tapasztalt rendkívüli érdeklődés mellett folyt le a választás. Lorberer György m. b. t. választási elnök megnyitván a választást, kezdetét vette a szavazás, mely d. u. 4 órakor ért

végét. A választási eredménye a következő: Szabó István jegyző 36 szavazat, Radnich Imre plébános 35, Lévai Gyula kereskedő 30 és dr. Magyar József közs. orvos 16 szavazat. A szavazás az elnök és négy bizalmi férfi Szabó István jegyző, Fésű István közs. bíró, Balázs János pénztáros és Arács István jelenlétében a legnagyobb rendben folyt le.

Megválasztották tehát Szabó jegyző 1 szótöbbséggel. A kerületet az előtt Vörösnarty Ferenc képviselte. A katolikusok mind a jegyző ellen szavaztak.

Lovasberény. Cziráky Antal gr. elnökle alatt megválasztották: Krécsy Károly plébános 23 és Urházy János ref. lelkész 27 szavazattal, mindkettő újra.

Moór I. kerület. Buder József elnökle alatt megválasztották Frei Jánost, Abele Józsefet és Korb Mihály bíró újra.

Moór II. kerület és Veleg. Megválasztották Vértessy János elnökle alatt Vencell Józsefet újra.

Mány. Dettrich László elnökle alatt megválasztották Brachfeld Lajost Csizmadia József helyébe.

N.-Perkátá és Kis-Perkátá Tóth Károly elnökle alatt Vértessy Vencel jegyzőt és Simon Jánost választotta meg újra.

Ondód. Szavaztak Ondód és Bakony-Sárkány. Pair Sándor elnökle alatt az eddigi Karner Kristóf helyébe Sárkány Benedek Gézát, B.-Sárkány ujonnan választott jegyzőjét választották meg egyhangulag.

Polgárdi és Füle. Tóth Károly elnökle alatt megválasztották Feld Antal plébános újra, Bárti Károly ref. lelkész Jani Berki István helyébe és Molnár István.

Pákozd. Szavaztak Pákozd, Agárd, Dinnyés, Sukoró és Gárdony Kemenczky Károly elnökle alatt. Megválasztották Durnoisz Sándor bárót újra.

Pátka. Tallián Mihály elnökle alatt megválasztották Biczó Pál ref. lelkész Mészöly Mihály és Végh Jánost Csörgő János helyébe.

Rác-Almás. Szavaztak R.-Almás és Daja Leheczky Dániel elnökle alatt. Megválasztották Rézmán Pál újra, Pührer Sándor újra és Kiss Mihály Tassy Béla helyébe.

Szabad-Battyányban Valper Károly jegyző 58 és Rieder dr. 53 szavazattal képviselőknök ujonnan választották Magyar bíróval szemben, a ki csak 21 szavazatot kapott. — Választása elnök Schuster Károly volt.

Seregélyes, Szerecsen és Börgönd Dettrich Zsigmond elnökle alatt megválasztotta Ködmoncz Jánost Konez Imre és Ottinger József ref. tanítót Szalay Mihály helyébe.

Szent-Mihályon, a hol Szt.-Mihály, Nádasd-Ladány, Jenő és Kis-Keszi községek szavaztak Mentler Gyula elnökle alatt, győztek: Nádasdy Tamás gróf 159 és id. Takáts József keszi-bíró 102 szavazattal. A harmadik jelölt dr. Rieder Gyula szentmihályi köröros 70 szavazatával kisebbségben maradt nagyobb dicsőségére a liberalizmusnak, a felekezeten és presszó nélküli választásoknak, valamint a szavadelvű érdemekben dűskálkodó főispán dicsőségére, ki nem tudta a mindenütt nagy népszerűségnek örvendő Riedernek megbocsátani, hogy két katolikus nagygyűlésen részt merészelt venni s az egyházpolitikai ellenzékkel tartott. A liberális Nádasdy gróf és Takáts József az utolsó előtti nap léptek fel. A szent-mihályi kerület választói $\frac{1}{6}$ részben kávinisták.

Sárosd, Hantos, Ujfalu, Hypolit, Selymes, Szolgaegyháza Jenisch Adám elnöklete alatt ismét dr. Fekete Izidor zsidó orvost választották meg.

Sár-Szent-Miklós. Alap és Alsó-Szt-Iván. Koller Pál elnöklete alatt uja Kaldrovics Pált választották meg.

Sárkeresztúr és Szent-Ágota. Saly Pál elnöklete alatt megválasztották dr. Vész Ignác zsidó orvost és Léva Lajos ref. lelkész uja.

Sárbogárd. Megválasztották Salamon György jegyzőt uja, Heltay Jenő főbíró Madarász József helyébe és Huszár Dezso szolgabíró uja. Itt Huszár Imre elnökelt.

Tác és Csász Lukács Lajos elnöklete alatt uja megválasztotta ifj. Kutassy Ferenc jegyzőt és Baditz Antalt.

Yaal és Tabajd. Itt Tarafás Béla szolgabíró volt az elnök. Megválasztották Köhler Albertet uja és Fábrián János jegyzőt Póró Gusztáv helyébe.

Yelence. Választottak: Velence, Tabajd, Pázmánd, Nyék-Petend, Vereb és Nadap Mészely Pál elnöklete alatt. Megválasztottak: *Cseh Mihály* (ref.), *Úrházy Sándor* (ref.) és *Kriszán János* c. kanonok, pázmándi plébános. Eddigi bizottsági tagok voltak: *Cseh Mihály*, *Rác János* és *Burghard Gusztáv*. A katolikusok itt egy helyet elhódítottak.

Zámoly. Heltay Jenő elnöklete alatt megválasztották Báró Jenő uja és Helmstreit Györgyöt Heltay Jenő helyébe.

Erd. Szavaztak Láng Aurél elnöklete alatt Erd, Tárnok, Diósd, Martonvásár, Batta, Szt.-László. Megválasztottak: *Krautzinger Lőrinc*, *Lohoczky István* és *Kovács Lajos*, mind uja.

Városi és vidéki hírek.

— **A király és kísérete Kis-Czellben.** A jövő hó 16-án kezdődő kis-czelli lovaggyakorlatok alatt a király kíséretébe a következők vannak Vasvármegyében bejelentve: Rainer főherceg, az osztrák Landwehr parancsnoka, ki Magyarországon először van gyakorlon, Frigyes és József főhercegek, utóbbi fiaival, József Ágost és László főhercegekkel, valamint Ottó főherceg huszárezredes. Ott lesznek még Krieghammer hadügy- és Fejérvári honvédelmi miniszterek, Beck tábornagy vezérkari főnök és Lobkovitz hadtestparancsnok. A magyar kormány képviselőiben Perzel és Jósika miniszterek lesznek jelen. Az óriási postaforgalom lebonyolítására a hadsereg részéről dr. Kamler, a m. kir. posta részéről pedig Sohár pozsonyi postaigazgató vannak kiküldve, kik már intézkedtek, hogy a tavaly a balassa-gyarmati gyakorlatok alkalmával előfordult hiányos s késői levélkézbesítési mizériák az idén elő ne forduljanak. Kis-Czellben Vas vármegye két hatalmas diszkaput emeltet. Az apátsági épületben csaknem egészen befejezték már az átalakítási munkálatokat.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyés püspök 6 múltósága tegnap délután a fővárosba utazott, hogy részt vegyen a püspöki konferencián.

— **Egyházmegyei hírc.** Pintér Ferenc alsóúti állási káplán betegsége miatt lemondott állásáról, a megyés püspök előterjesztésére József főherceg ő felsége Szauer László volt fejérvári káplánnak adományozta a beneficiumot, a ki most fejezte be felsőbb teológiai tanulmányait a bécsi Augusztineumban. — **Erdős Lajos** acsai plébános lemondott hivataláról

a hova megyés püspök Felber Géza ráckevei káplánt küldte ideiglenes adminisztrátornak, ennek helyét pedig Jellinek Antal dunabogdányi káplánnal töltötte be.

— **Személyi hírek.** József Ágost és László főhercegek f. hó 27-én Vécsey fődvárnemester és Libits Adólf kir. tanácsos kormányzó kíséretében a Lovasberény vidékén tartott vadászatok alkalmával Cziráky Antal gróf vendégei voltak. Folyó hó 30-án délután Augusztia főhercegnasszony, Mária Dorottya főhercegnő és László főherceg is meglátogatták Cziráky Antalnak Lovasberényben időző családját.

— **Özv. Cziráky János grófné** született Dezső Louise grófné folyó hó 21-én ülte meg Lovasberényben névnapját. Az ünnepelt grófné az öt üdvözlő 120 kis gyermeknek a zárdában oszonnát osztott ki, melynél a grófi család is jelen volt.

— **A lelki szent gyakorlatok,** mint jelentettük — tegnap értek véget. Dr. Steiner Fülöp megyés püspök reggel 7 órakor sz. misét mondott, mely alatt a jelenlevő papság megáldozott, azután egy szíve mélyből fakadt alkodú intézeti papjaihoz, melyben az anyaszentegyház iránt való hűséget köttette szíveikre, majd megköszönve P. Mladonicky atya fáradozásait „Tó Doummal” zárta be a három napi exerciciumot. A szent gyakorlatokon részt vevő papság később aztán testületileg is tiszteltet a főpáspornál, megköszönve atyai gondoskodását, melyben a lelki gyakorlatok által őket részesítette.

— **Kinevezés.** A magy. kir. pénzügyminiszter ifj. Simontits Lajos orsz. magy. kir. statisztika hivatali gyakornokot a székesfejérvári pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— **Egyházi adományozások.** Ő felsége, mint a hivatos lap írja, a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztésére dr. Szontkáláray Jenő esanádi székesgyházi kanonoknak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett *ugrai címzetes apátságot* és Kristófcsák Gyula főesperes és újradí plébánosnak a Szent Szeráfimról nevezett *lelki címzetes apátságot*. Ványa Ferenc budapesti katonai plébánosnak pedig a Szent-Irzsébetről nevezett *szepesvári címzetes prépostságot* adományozta.

— **A honvédség köréből.** Ő felsége a király, mint a honvédség rendeleti közlönye írja, legfelsőbb elhatározásával Tóth Béla ezredesnek, a székesfejérvári 17. honvéd-gyalogezred parancsnokának, saját kérelmére, egy évi várákzasi illetékekkel szabadságot engedélyezett s a székesfejérvári 17. honvéd-gyalogezred parancsnokává flamenbergi Brenner Jaroszláv alezredest nevezte ki. A honvédelmi miniszter rendelete folytán pedig Sági Gyula százados-törzstisztjelölt a verseei 7. honvéd-gyalogezredtől a székesfejérvári 17. honvéd-gyalogezredhez helyeztetik át.

— **Érettségi vizsgálatok.** A székesfejérvári tankerületben a pótló és javító érettségi vizsgálatok írásbeli része szept. hó 3—7. napjain, a szóbeli pedig 9-én fog a helybeli kath. főgimnáziumban megtartatni. Az érdekeltek tartoznak egy nappal előbb vagyis szept. 2-án az igazgatóságnál jelentkezni. Székesfejérvár, 1895. aug. 30. A kath. főgimn. igazgatósága.

— **Műkedvelő előadás.** A székesfejérvári vasúti dalegyet szeptember 8-án műkedvelő előadást tart a színházban. Színe kerül az alkalommal Szigligeti Ede „Két Pisztoly” című színműve három szakaszban. Az első szakasz: „A gyilkos”, a második: „A statárium”, a harmadik: „Sobri”. Holyárak: Földszinti és első emeleti páholy 4 frt. 50 kr. Másodemeleti páholy 3 frt. Elsőrendű zártzék 1 frt. Másodrendű zártzék 80 kr. Harmadrendű zártzék 60 kr. Másodemeleti állóhely 30 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Diák-katona- és gyermekjegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Színlap 10 kr. Jegyek válthatók délelőtt 9—12-ig, délután 2—5-ig és 6-tól egész este a színházi pénztárnál. Az előadás kezdete pont 7 órakor.

— **Honvédségünk a királygyakorlatokon.** Az idei őszi nagygyakorlatokban, melyeken ő felsége is jelen lesz, részt vesz három kerületnek a honvédsége is. Közöttük van az V. (székesfejérvári) kerület is, melyet a 81. és 82. gyalogdandárok képeznek, s a melyekhez a 17. székesfejérvári, a 18. soproni, a 19. pécsi, és a 20. nagykanizsai ezredék tartoznak. Ezen ezredék először saját székhelyeiken ezred- és dandárgyakorlatokat végeznek, azután gyalog menetelve, folyton harcolva, éjjelenként pedig vászon sátrakban, szabad ég alatt táborozva, érik el Körmondet, honnan együttesen a szeptember 16-án Kis Cellben kezdődő lovassági gyakorlatokhoz indulnak.

— **Eljegyzés.** Antal József helybeli kereskedő, eljegyezte magának Kohu Vilmos leányát, Elitát.

— **Új anyakönyvvezető.** A magy. kir. belügyminiszter a fejérvármegyei bakony-sárkányi anyakönyvi kerületbe Sárkány Benedek Géza községi jegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki, sőt a házassági anyakönyvvezetéssel s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta. A jegyző urat elárastja adományaival a szerencse. Egyszerre megyei bizottsági taggá választott és anyakönyvvezetővé nevezetett ki. Ez egy kicsit sok a jóból.

— **Israellita — törvénytisztel.** *Török-bálinti* levelezőnk a következőket írja: Van a faluban egy pár zsidó kereskedő, a kik azt a botrányos dolgot követik el, hogy zárva tartják a boltot *szombaton*, míg vasár- és ünnepnapokon *egész nap* árusítanak. A vasárnapi munkaszünet alóli folmentést a *miniszter* adta meg nekik folyamodásukra, melyet azzal az indokolással támogattak, hogy a nyaraló-közönségnek *vasárnap is nagy a szükséglete*. Ez az indokolás most már teljesen elcsúszott, ha a recipiált krajzlerek *szombaton ünnepelnek*. A szatócsok neve: Eckstein Adolf, Eckstein Herman, Hirschler Gábor. — Vajjon nem gondoskodhatnak a miniszter ur a törvény szigorubb betartásáról?

— **A fejérvármegyei hadgyakorlatokhoz.** A kereskedelmiügyi miniszter, tekintettel a f. évi szeptember hóban Fejérmegye területén tartandó hadgyakorlatokra, megengedte, hogy szeptember 1-én, 8-án, 15-én és 22-én (vasárnapok) a hadgyakorlatokban résztvevő hadtestek részére élelmicikkeket és hadiszereket egész napon át szállíthassanak az illetékes szállítási vállalatok, még pedig a megye egész területén.

— **Liberalis fegyverek.** Kifoggyván minden tisztességes, komoly érvből, melylyel ellenünk harcolhatnának, a „Pesti Hírlap” és „Pesti Napló” c. liberális újságok utánzótták a megszűnt székesfejérvári lapot és alávaló támadásokat intéztek Schlauch Lőrinc nagyváradi bíborospüspök, illetve Dulánsky Nándor pécsi és Mészely Gyula szatmári püspökök személyi becsülete ellen. A nagyváradi tiszteséges társadalom holnap tartandó négyültesen fog tiltakozni a „Pesti Hírlap” infimális támadása ellen, és valószínűleg ugyanígy fog járni a „Pesti Napló” is. Ez a lap nemcsak a legcínikusabb módon igyekezett neveltségessé tenni a Pécsét tartott sz. gyakorlatokat és nemcsak a legvastagabb hazugságokat írta Dulánsky püspökről, hanem annyira ment, hogy valóságos kém gyarmatá tündette fel Mészely püspököt, a mennyiben azt írta, hogy Mészely a múlt napokban Wlascics miniszter megbízásából azért járt Pécsen, hogy ott titokban befűrkéssze, miképen kezeli Dulánsky a püspöki javadalmakat. Mészely püspök már megafolta ezen hazugságot, mi csak annyit mondunk rá: Ez a magasabb közeleti erkölctan kultusza.

— **Osztályorszájátékok.** A 1896-iki ezredéves kiállítás alkalmára a magas kormány a képviselőház előzetes határozata folytán osztályorszájátékok rendezésére adott engedélyt, melyek elsője a folyó év október 16-ától 19-éig egy királyi közjegyző és tanuk jelenlétében, Budapesten nyilvánosan megajtendő húzásával veszi kezdetét. Az osztályorszájáték intézménye nálunk még újdonság, de a külföldön már évszázadok óta divik s mindenütt szépen vált be. Tény, hogy a sorsjátéknak ez a nemo bir a közönségre legnagyobb előnnyel, mert mindenki könnyen számíthatja ki nyeresi esélyeit s oly mérvben vehet benne részt, a menyire viszonyai megengedik. — Az osztály-sorsjáték-vállalat az állam felügyelote alatt áll, a sorsjegyek csakis a hivatalos névortékben adhatnak el s csupán eredeti sorsjegyek léteznek, melyek mindegyikén a magyar címer, az osztály-sorsjáték-igazgatóság aláírása és a gyűjtőde címe áll, mely a sorsjegyet eladta. — A sorsjegyek már forgalomban vannak és Heintze Károly vezérügynök által (Budapest, Szervitator 3.) adhatnak el.

— **Állatkivíteli tilalom.** A földmivelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy Békés, Bihar, Csanád, Fehér, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Temes és Veszprém vármegyék területéről, valamint Nagyvárad, Székesfejérvár és Temesvár városokból szarvasmarháknak, juhoknak és kecskéknak Sziléziába való kivitele, a száj- és körömfájás esotleges behurcolásának megakadályozása céljából tiltatot.

— **Székesfejérvári piaci árak.** 1895. augusztus 29-én:

Gabona: buza 6.10—6.20, rozs 5.10—5.20, árpa 6.60—6.90, zab 6.20—6.20, kukorica 7.—7.—, bab 7.80—7.90 frt métermázsánként.

Hízott sertés: könnyű 34—36, nehéz 42—44 kr. klgr. eleven suly szerint.

— **Gabonaárak a moóri piacon.** A moóri piacon, mint nekünk írják, a következő gabonaárak vannak: 5 frt 60; rozs 4 frt 80 árpa 5 frt; zab 5 frt 40; bab 7 frt; krumpli 60—70 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hit-rokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bűnrészességgel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emel, de uton-utfélen pellengrére állítja hitünket és arcul veri katolikus hit-elveinket.

Fl. Gy. Csoőr. Rendbehoztuk. Eljen. — Szajk. Megkaptuk, de mert általánosságban van tartva, elítettük s csak akkor fogják közölni, ha aktuálisabb tárgy nem lesz. Üdvözet. — Lovasberény. Nagyon köszönjük, legközelebb mi is viszonzunk.

Foghuzás, plombálás, műfogak.

Dr. Huszár Adolf

fogorvos

Sz.-Fehérvár, iskola-utca, saját ház.

Rendel:

d. e. 9—12-ig, d. n. 2—6-ig.

Foghuzás, plombálás, műfogak.

Dr. RITSCHER ZSIGMOND

FOGORVOS,

az összes gyógytudományok tudora,
a hires dr. Scheff fogorvos, bécsi egyetemi tanár
volt tanítványa,
a sas-utca 7. sz. alatti (Mayer-léle) házbau lakik.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntetve 1873.

Kitüntetve 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára es templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készíten minden templomi ruhát, p. o.

Casulát, Vecsernye-köpenyt, Dalmatikát, Velumokat, Stóflákat,
menyezeteket, zászlókat stb.,

valamint egész ORNATUST a legkorrektebb kivitelben.

Templomi szükségletek.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesesen eszközöl

Lustig Miksa,

bank és váltóháza Budapesten,
Váci-körut 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

Vasuti nyári menetrend.

Székesfejervárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
Este 9 ó. 21 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 55 p. este.

Budapestről Székesfejervár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfejervárra érkezik 9 ó. 16 p.
Dél előtt 11 ó. 50 p. vegyesvonat indul
Székesfejervárra érkezik 3 ó. 16 p. d. u.
Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfejervárra érkezik 4 ó. 27 p.
Délután 4 ó. 50 p. személyvonat indul
Székesfejervárra érkezik 6 ó. 36 p.
Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfejervárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfejervárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfejervárról Uj-Szöny felé:

Dél előtt 10 ó. teherv. szem. száll. indul
Uj-Szönyre érkezik 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Uj-Szönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfejervár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
Székesfejervárra érkezik 8 ó. 22 p.
Dél előtt 11 ó. 6 p. személyvonat indul
Székesfejervárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfejervárról Nagy-Kanizsa felé:

Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
Délután 4 ó. 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
Délután 6 ó. 42 p. személyvonat indul
Siófokra érkezik 7 ó. 42 p. este.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.
Éjjel 11 ó. 43 p. indul
Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfejervár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfejervárra érkezik 8 ó. 39 p.
Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
Székesfejervárra érkezik 2 ó. 10 p.
Délután 2 ó. 0 p. indul
Székesfejervárra érkezik 6 ó. este.
Siófokról indul személyvonat 8 ó. 15 p.
Székesfejervárra érkezik 9 ó. 15 p. este.
Éjjel 12 ó. 15 p. indul
Székesfejervárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfejervárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Veszprémbe érkezik 10 ó. 59 p.
Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.
Délután 1 ó. 35 p. indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
Este 9 ó. 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfejervár felé:

Reggel 4 ó. 19 p. vegyesvonat indul
Székesfejervárra érkezik 6 ó. 0 p.
Dél előtt 7 ó. 3 p. indul
Székesfejervárra érkezik 8 ó. 30 p.
Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfejervárra érkezik 5 ó. 35 p.

Minden ünnep és vasárnap

a 3165-ik számú tehervonat:

Veszprémből indul 7 ó. 45 p. este.
Péhről indul 8 ó. 40 p. este.
Székesfejervárra érkezik 10 ó. 9 p. este.

Minden fegyvernembeli
egy éves önkéntesek teljes felszereléseit

a legegánsabban, legizlésesebben és legolcsóbban készítettnek

ROSENTHAL H.

cs. és kir. udv. szállító

a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a m. kir. IV. és V-ik honvéd-kerületek, valamint több cs. és kir. ezredek stb. szerződött szállítója.

FŐ-ÜZLET:

BUDAPEST, Gizella-tér 1. sz., Haas-palota.

FIÓK-ÜZLETEK:

SZÉKESFEHÉRVÁR, Kossuth-utca 18. * POZSONY, Hid-utca 4.
LEMBERG, Kopernikus-utca 9.

■ Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ■

Kan

utánzott »TOKAJI COGNAC«. Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Ezen értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedül és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL** nincsenek ellátva:

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEJEGYE
COGNAC GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

☛ **725130 liter bort használt fel.** ☛

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Ács Albert ur gyógyszerárában,	Kovács Pál	urnál,
Berényi Mór	Molnár Adolf	"
Deusch A. F.	Piský László	"
Destek Adolf	Róth Bertalan	"
Hoffmann Lejos	Reimann Ignác	"
Imrich Viktor ur gyógyszerárában,	Schwarz S.	"
Karl József és Fia uraknál,	Reinitz Lipót	"

Ifj. Tógi Gyula urnál.

Helyi ügynök: **BERGMANN és FIA cég.**

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. okt. 16—19 ig.

	korona	korona
1 nyeremény	à 80000 =	80000
1 "	" 60000 =	60000
1 "	" 40000 =	40000
1 "	" 30000 =	30000
1 "	" 20000 =	20000
1 "	" 15000 =	15000
1 "	" 10000 =	10000
2 "	" 8000 =	16000
8 "	" 4000 =	32000
10 "	" 2000 =	20000
13 "	" 1000 =	13000
100 "	" 400 =	40000
860 "	" 200 =	172000
9000 "	" 80 =	720000
10000 nyeremény	összesen	1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorsjegy.

31,499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetnek ki. A huzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény
→ a legkedvezőbb esetben :

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. dec. 6—14 ig.

	korona	korona
1 jutalom	600000 =	600000
1 "	400000 =	400000
1 "	200000 =	200000
1 "	100000 =	100000
1 "	50000 =	50000
2 "	20000 =	40000
2 "	15000 =	30000
4 "	10000 =	40000
10 "	8000 =	80000
27 "	6000 =	162000
100 "	2000 =	200000
200 "	1000 =	200000
1150 "	200 =	230000
20000 "	100 =	2000000
21499 nyerem. és jutal.		4332000

E 49 nyeremény közül az utóbbira kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránt megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy.

— 31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal. —

5 millió, 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Első huzás 1895. október 16--19-ig Budapesten.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az 1-ső osztály részére $\frac{1}{1}$ 40.— $\frac{1}{2}$ 20.— $\frac{1}{5}$ 8.— $\frac{1}{10}$ 4.— $\frac{1}{20}$ 2.— korona.

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek $\frac{1}{1}$ 80.— $\frac{1}{2}$ 40.— $\frac{1}{5}$ 16.— $\frac{1}{10}$ 8.— $\frac{1}{20}$ 4.— korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak, egyszermind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetetik vissza. — Megrendelések postautóvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kértnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3. sz.

Check-Cento: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgőncim: Lottoheintze Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.